

JAZZ i NORGE

Alf Hulbækmo og Trondheim Jazzorkester – SKUMRINGSBARDA –
Moldejazz, 17. juli 2019

En helt ny, leken fortelling

Alf Hulbækmo i Molde domkirke. Foto: Petter W. Sele/Moldejazz

Alf Hulbækmo fantaserer for seg selv, for en tidligere elev og for alle de som hører på i Skumringsbarda.

å godt som alle konsertsteder er støyende på én eller annen måte.

Det kan godt nevnes denne sommeren, hvor vi tydeligvis diskuterer ting som prating og annen uønsket lyd på konsert. Også kirkerommet har sin egen form for støy — den er ikke som alle andre steder, men den er gjenkjennelig — en egen ambience av gammalt tre som tvinges til å flytte på seg, gjenstander som faller ned fra benkerader og smeller i veggene. Ufrivillige knirk, ærbødige kremt, gråt og tenners gnissel. Det var et øyeblikk midt i konserten med Alf Hulbækmo og Trondheim Jazzorkester hvor danseren som var med, Caroline Skjørshammer, fløy så kjapt og virkningsfullt opp langs benkeradene at lyden av folk som snudde seg med bevegelsen hennes ble med i musikken, som et seigt vindkast. Sånn er Molde Domkirke. Sånn er andre kirker også.

Foto: Håvard Bævre Ellingsgård/Moldejazz

Komponisten, Alf Hulbækmo, gjorde ferdig dette verket etter at han i fjor mottok JazZtipendiatet fra Sparebank SMN. Før konserten i går ble det klart at den svenske pianisten Johan Lindvall er årets mottaker av stipendet — som gjør at man får én million kroner til å foredle et musikalsk prosjekt. Hulbækmo støtte på kimen til årets prosjekt via en skoleelev.

Skumringsbarda var vedkommendes fantasisted, som Hulbækmo fikk lov til å observere gjennom lærerjobben. “*Det var en verden av mystikk. Et sted å søke råd, finne trøst. Finne fred. Alle har kanskje hatt et sånt sted en eller anna gang i løpet av livet? Et sted som er der når man trenger det, men man trenger ikke bry seg. Det er lett å bære, lett å legge igjen, men er trofast uansett. Det finnes der alltid, og det finnes der aldri.*” Det var beskrivelsen i programmet vi fikk på vei inn. Barnet som hadde funnet på fantasiverdenen *Skumringsbarda*, som Hulbækmo hadde tatt tak i her, var til stede under oppføringen. Det samme var familien hans.

I et intervju tidligere på Moldejazz hadde Hulbækmo sagt at han først og fremst så på seg selv som komponist. Jeg var ikke tilstede selv under intervjuet, men jeg opplever at dette svaret skiller Alfs virke fra broren Hans — som var trommeslager og tilsynelatende med-orkesterleder på andre siden av kirkerommet under denne konserten. Det slo meg at Hans Hulbækmo bevegde seg inn i den *sjette* timen med urfremført materiale på norske jazzfestivaler i juli i løpet av denne konserten — spredt over fire konserter, med Atomic, Erlend Apneseth, Eirik Hegdal og Alf Hulbækmo. Jeg nevner det ikke bare fordi det er noen usedvanlige uker han har hatt, som egentlig ligner lite annet og som er verdt å stoppe opp ved (for HH selv stopper denne rekka — selvsagt — ikke før konserten med Gard Nilssens Supersonic Orchestra på fredag). Det er også for å kunne si at trommeslageren Hans er et av knutepunktene i miljøer som titt og ofte bruker den mellommenneskelige, barnslige leken som utgangspunkt for musikken de spiller. Ingen som har hørt mye ny norsk jazz de siste årene slipper unna det standhaftig fargerike, det fantaserende, det ustanselig underfundige.

Her, i Alfs musikk, handler det også om barnslig lek. Men det er — kanskje — først og fremst en ensom lek. Det handler om en indre, egen fantasiverden. Et fantastisk alvor. Hva gjør den egentlig i kirkerommet? Vanligvis holder vi kjeft om disse tingene. Jeg har utflukter selv, de er lange, men jeg har i stor grad sluttet å *si* noe om dem. Litt på samme måte som de fleste av oss sluttet å tegne. Når Alf Hulbækmo bringer *Skumringsbarda* inn i kirkerommet, forteller han ikke bare noe om eleven

som kom opp med det fantastiske begrepet. Han har jo diktet videre selv, dette er hans musikk, det er blitt hans begreper også. Med dette verket sier han noe om at dette rommet, kirkerommet, nettopp er et rom for slike private og originale fantasier. Hvor de kan få flukt, sammen med det som er felles og velkjent.

Trondheim Jazzorkester. Foto: Petter W. Sele/Moldejazz

Trondheim Jazzorkester består denne gangen av vokalistene Rohey Taalah, Siri Gjære og Harald Relling Nilsen — som nesten blir en slags forsanger. Hild Sofie Tafjord spiller horn, Ole Jørgen Melhus spiller trombone og Hildegunn Øiseth spiller trompet og flygelhorn — hun skaper flere store øyeblikk gjennom konserten. For å si det litt platt, er kanskje trompetspillet hennes selve *jazzopplevelsen* i kirken denne kvelden. Fiolinist Håkon Aase og cellist Katrine Schiøtt utgjør den andre delen av halvsirkelen sammen med TJO-veteran Eirik Hegdal på bløt, bukkhornaktig sopransaksofon og diverse tilsvarende karakteristiske klarinetter — lyden av ham er jo et slags bumerke for moderne norsk jazzkomposisjon. I midten sitter nevnte Hans Hulbækmo. Noen ganger

ligger lyden av trommingen hans liksom utenpå resten av ensemblet — det kan dreie seg om kirkerommets akustikk eller arrangementene, noen ganger låter det keitete, uferdig, mens det andre ganger er virkningsfullt — et urolig vesen der ute i rommet, som forsøker å grave seg et hjem under den flagrende orgelhimlingen, inn i den tette veven av stryk, blås og vokal.

De tre vokalistene opptrer først og fremst som et ensemble — nesten som et millimeterpresist kirkekor i miniatyr, selv om de hver for seg levner svært distinkte avtrykk når de får synge en frase eller to alene. Noen ganger har de munnfuller å deale med — det er ikke alt i *Skumringsbarda* som låter like fint å synge. “En oppvisning av de sjeldne i balansekunst” er for eksempel en tekstlinje som, bortimot samme hvilken melodi du setter til den, aldri kommer til å låte spesielt bra. Kanskje det ikke er meningen.

Men det finnes forsåvidt andre ting som høres ut som de er hentet fra flere hundre år gamle vuggesanger: “Se en hemmelig skute / den som seiler trygt der ute”, eller den gripende låta “Vi går stille”, med verselinjer som “Vi går stille”, “Vi tenker stille”, “Vi ser stille”, “Vi *husker* stille”. Underveis blir publikum begeistret, stadig oftere gir de applaus. Velfortjent, greit det, men mellom den fengende og orgeldrevne delen “Hermafrodia” og vakre “Salme” stjeler de — vi — et øyeblikk der Harald Relling Nilsen egentlig har trukket pusten og er klar for å gi oss en viktig overgang.

Sånn er det — uroppføringsspøkelset som hjemsøker norske jazzfestivaler handler jo også om at vi er vitne til en rekke konserter som på sine vis er banebrytende og bevegende, men hvor vi også ikke vet *hvor* eller *hvordan* de skal bli akkurat det. Hvor man også kan føle at musikken har lukten av nykjøpt bil — på godt og vondt. I *Skumringsbarda* er det en sekvens rundt eller rett over midtpunktet, mellom første og andre danseekskursjon, hvor musikken mister meg — eller jeg mister musikken. Hvor det dveles ved mulighetene i ensemblet mer enn den musikalske historien får fremdrift. Der og da føles det også som en slags TJO-autopilot — som om dette i

utgangspunktet frittflytende og evig bevegelige ensemblet har knesatt en viss form for kunstnerisk jazzkomposisjons-sound som skinner igjennom mer enn nødvendig. En tverr og smidig musikalsk mosaikk som krever sin plass, selv om den ikke alltid hører hjemme. Det varer uansett ikke lenge.

Tidligere i verket er det et langt strekk der hele ensemblet, ledet an av vokalistene, snor seg saktmodig og sitrende mot forløsningen, nesten gospelaktig i velkjente akkordrekker — men hvor de gang på gang ender opp i en øyebrynhevende, uventet harmoni som blir utgangspunkt for neste, bittersøte strekk. Fra orgelkrakken flyr fragmenter, små melodier, en gang i blant bruser det mer i pipene. Direkte voldsomt blir det riktignok aldri. Samspillet med ensemblet i andre enden av det lange kirkerommet holdes sammen av skyggebildene organisten kaster mot veggen, det lydhøre samspillet og likevekten han har skrevet inn i denne musikken. I lange strekk sitter han der oppe og lytter.

Hva er det Alf Hulbækmo egentlig forsøker å fortelle i *Skumringsbarda*? Det er kanskje først og fremst en historie om egenhet. “*Det er lett å bære, lett å legge igjen, men er trofast uansett.*”, skriver han selv. Jeg er usikker på om jeg stoler på den midterste delen. *Skumringsbarda* høres ut som et univers det ikke uten videre er lett å forlate frivillig. Det er en jevn og ukuelig strøm av musikalske ideer, hvor komponisten helt i starten setter seg i den ene enden av domkirken. Han vender, enten han vil det eller ikke, ryggen mot det meste, ikke bare publikum, men også et ensemble som symboliserer et enormt kollektivt løft for norsk jazz. Han snur seg åpenbart ikke i protest, på samme måte som publikum heller ikke eksplisitt sitter med ryggen til ham. Det er en praktisk forordning, først og fremst, men sånn *Skumringsbarda* fortelles, blir også dette en påminner om at, selv om det meste av musikk skapes i store, åpne fellesskap, så skjer det beste av musikk kanskje helt innerst inne, nesten bakerst, i vårt eget hode.

av Filip Roshauw

Jazzinorge, 18. juli 2019

Alf Hulbækmo

Eirik Hegdal

Håkon Aase

Hans Hulbækmo

Hans Relling Nilsen

Hild Sofie Tafjord

Hildegunn Øiseth

Katrine Schjøtt

Moldejazz

Ole Jørgen Melhus

Rohey Taalah

Siri Gjære

Trondheim jazzorkester

Fra forsiden

Konsserter

NYHET

Jon Larsen legger opp

Grunnleggeren av Hot Club de Norvège, Jon Larsen, legger opp etter mer enn 40 år på veien.

NYHET

Johan Lindvall er årets jazzstipendiat

Under Moldejazz onsdag kveld ble Johan Lindvall utnevnt til SpareBank 1 SMN Jazzstipendiat for 2019. Det tverrkunstneriske prosjektet «Dialoger/monologer» får urpremiere på festivalen neste år.

I dag

[Se hele kalenderen](#)

- 19:00 **Parkjazz: Åselill Sæthre/Eyolf Dale Trio**
Parkjazz AS / Brekkeparken, Skien
- 21:00 **Hilde Louise Asbjørnsen: Café Oline, Halden**
/ Cafe Oline, Hvaler

I morgen

- 13:00 **Ung vokal**

Moldejazz / Alexandraparken, Molde

20:00

KJETIL JERVE SOLOPIANO

Dugnad rec / Kafé Hærverk, Oslo

20. juli

14:15

AOJO — Akershus og Oslo

ungdomsjazzorkester

Moldejazz / Alexandraparken, Molde

21:00

Flat Bop

Oslo Jazzforum / Oslo Jazzforum/ Herr Nilsen, Oslo

24. juli

18:00

Hilde Louise Asbjørnsen — Bokhandleren,

Tofte

/ bokhandleren på Tofte, Tofte

Meld deg på vårt nyhetsbrev

Skriv inn din e-postadresse

SEND

JAZZiNORGE

Jazz i Norge er et samarbeidsprosjekt mellom Norsk jazzforum, magasinet Jazznytt og de fem regionale jazzsentrene. Jazz i Norge gir deg nyheter om stort og smått i norsk jazz, konsert- og plateanmeldelser samt oversikt over konserter og plateutgivelser.

Nettredaktør Jazzinorge.no:

[Camilla Slaattun Brauer](#)

Vet du om noe vi burde skrive om?

Tips oss på jazzinorge@jazzforum.no

Konserter

Nyheter

Plateanmeldelser

Konsertanmeldelser

Utgivelser

Norsk jazzforum

Grensen 18

N-0159 OSLO — Norge

Telefon: +47 22 00 56 60

E-post: norsk@jazzforum.no

